

Rok Feliksa Nowowiejskiego

18 stycznia, w 70. rocznicę śmierci warmińskiego i polskiego kompozytora – Feliksa Nowowiejskiego, w Barczewie odbędzie się inauguracja Roku Feliksa Nowowiejskiego. Uchwałę w sprawie nazwania 2016 roku imieniem muzyka, przyjął w grudniu Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. Starosta Olsztyński Małgorzata Chyziak poparła ideę, wnioskując w tej sprawie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Feliks Nowowiejski urodził się 7 lutego 1877 roku w Wartemborku, obecnie Barczewie, edukację muzyczną rozpoczął w szkole w Świętej Lipce. Grał na fortepianie, skrzypcach, wiolonczeli, waltorni i organach. W 1893 przeniósł się wraz z rodziną do Olsztyna – tu grał w orkiestrze pułku grenadierów. W 1898 otrzymał I nagrodę stowarzyszenia The British Musicians na konkursie kompozytorskim w Londynie za utwór Pod sztandarem pokoju. W tym samym roku udał się do Konserwatorium Sterni w Berlinie na półroczne studia (teoria, kontrapunkt, kompozycja, gra na organach i wiolonczeli). Po powrocie do Olsztyna, od 1898 do 1900 był organistą w kościele św. Jakuba. W 1900 odbył trzymiesięczny kurs w Ratyźbonie, gdzie w szkole muzycznej pobierał naukę z zakresu chorału gregoriańskiego i polifonii. W tym samym roku został przyjęty do Meisterschule Königlich Akademie der Künste w Berlinie, w której do 1902 studiował kompozycję pod kierunkiem Maxa Brucha. Równolegle odbywał studia z zakresu muzykologii i estetyki w Friedrich Wilhelm Universität. W 1902 otrzymał Nagrodę im. Giacomo Meyerbeera – Prix de Rome za oratorium Powrót syna marnotrawnego i Uwerturę romantyczną. Uzyskane fundusze przeznaczył na dwuletnią podróż artystyczną przez Niemcy, Czechy, Austrię, Włochy, Afrykę, Francję, Belgię, w czasie której spotkał się z Antoninem Dvořákem, Gustavem Mahlerem, Camillem Saint-Saënssem, Pietro Mascagnim, Ruggero Leoncavallo. Jeszcze w 1903 otrzymał Nagrodę im. Ludwiga van Beethovena w Bonn (ufundowaną przez Ignacego Jana Paderewskiego) za uwerturę Swaty polskie, zaś w 1904 po raz drugi Nagrodę im. Meyerbeera – za Symfonię a-moll (później wycofaną) oraz za Symfonię h-moll nr 1. Również w 1904 wrócił do Maxa Brucha, u którego kontynuował studia do 1906.

Po zakończeniu nauki prowadził ożywioną działalność kompozytorską i wirtuozowską. W 1907 otrzymał I nagrodę na konkursie kompozytorskim we Lwowie za utwór Żałobny pochód Kościuszki na Wawel. W 1909 powrócił do kraju i osiadł w Krakowie. Pełnił tu funkcję dyrektora artystycznego Towarzystwa Muzycznego, występował jako dyrygent na koncertach symfonicznych oraz jako organista. W 1910 na konkursie kompozytorskim we Lwowie, zorganizowanym z okazji 100. rocznicy urodzin Fryderyka Chopina, przyznano mu nagrodę za pieśń solową Zagasły już. W 1911 zawarł związek małżeński z Elżbietą Mironow-Mirocką, z którego urodziło się pięcioro dzieci. W 1914 otrzymał I nagrodę na konkursie lwowskiego Echa za utwór chóralny Danae.

Po wybuchu I wojny światowej, przez cały okres jej trwania, Feliks Nowowiejski chronił się przed frontem w orkiestrze berlińskiej. Po wojnie osiadł w Poznaniu i czynnie włączył się w nurt odradzającego się życia kulturalnego miasta – organizował koncerty symfoniczne i chóralne, występował z recitalami organowymi (wykonywał muzykę baroku, utwory współczesnych kompozytorów francuskich oraz własne improwizacje). Od 1920 wykładał w Państwowym Konserwatorium Muzycznym w Poznaniu, gdzie prowadził klasę organów i dyrygował orkiestrą. W 1927 zrezygnował z pracy pedagogicznej i całkowicie poświęcił się kompozycji oraz działalności koncertowej. W 1931 został honorowym członkiem The Organ Music Society w Londynie. W 1935 grono muzyków warszawskich przyznało mu Państwową Nagrodę Muzyczną. W latach 1935-39 prowadził w Poznaniu Miejską Orkiestrę Symfoniczną, propagując muzykę współczesną (Maurice – Ravela, Alberta Roussela, Florenta Schmitta, Igora Strawińskiego, Tadeusza Szeligowskiego). We wrześniu 1939 w obawie przed aresztowaniem, ukrył się w szpitalu sióstr Elżbietanek, następnie wyjechał do Krakowa, a do Poznania powrócił w sierpniu 1945. Tu zmarł i został pochowany na Skałce Poznańskiej, w Krypcie Zasłużonych Kościoła św. Wojciecha.

W domu rodzinnym kompozytora, w Barczewie, od 1961 r. znajduje się muzeum – Salon

Muzycznego, w którym zostały zgromadzone liczne, cenne pamiątki m.in. fortepian kompozytora i rękopisy jego utworów.
(za: culture.pl)

Drukuj